

مهم ترین وظایف شیعیان در عصر غیبت چیست؟

عصر غیبت

مرحوم سیدمحمدتقی موسوی متوفی 1348 هـ ق در کتاب شریف 'مکیال المکارم' به هشتاد مورد از وظایف منتظران اشاره فرموده اند.

ما بطور اختصار به برخی از آنها اشاره می کنیم.

1 - دعا برای امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و خود تا به معرفت حضرتش نائل شویم. ائمه هدی علیهم السلام نیز همواره بر این مهم تکیه داشته اند.

امام صادق(علیه السلام) دعایی به "زراره" تعلیم کرده و می فرماید: «... اگر زمان غیبت را درک کردی چنین دعا کن: اللهم عرفنی نفسک فإنک إن لم تعرفنی نفسک لم أعرف نبیک. اللهم عرفنی رسولک فإنک إن لم تعرفنی رسولک لم أعرف حجتک. اللهم عرفنی حجتک فإنک إن لم تعرفنی حجتک ضللت عن دینی« (منتخب الاثر - آیت الله صافی گلپایگانی حدیث 1 ص 501 - به نقل از غیبت نعمانی، کافی، کمال الدین) همچنین دعاهاى دیگری که در کتب ادعیه و

زیارات بدان اشاره شده، خصوصا دعای معروف «اللهم کن لولیک الحجه ابن الحسن ...« که بحمدالله در بین جامعه شیعه بسیار معروف و مشهور است.

2 - شناخت صفات و سیره امام علیه السلام: بدیهی است که یک عاشق دلباخته امام و یک منتظر حقیقی باید بداند که محبوبش از چه صفاتی برخوردار بوده، و چه سیره و روشی را در زندگی و سایر شئون آن دارد.

در این راستا، مطالعه آیات و روایات فراوانی که در ارتباط با وجود مقدس حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف بیان شده، بسیار سودمند است.

3 - رعایت ادب در همه موارد: امامی که واجب اطاعه و حجت خدا بر تمامی اهل زمین است، نامش محترم و یادش بسیار گرامی است. او پیشوای همه و چشم بینای خدا در بین مخلوقات اوست. روزی اهل زمین به یمن وجود اوست و هر کس که به مرتبه ای از مراتب کمال می رسد از پرتو عنایات حضرت حق است که از مسیر امامت به ما رسیده است.

4 - عشق و علاقه نسبت به حضرت: مرحوم سیدعبدالکریم کفاش، هفته ای یک مرتبه به محضر آن حضرت مشرف می شد. او در ری در جوار حضرت عبدالعظیم حسنی می زیست. در یکی از تشرفاتش، حضرت از او می پرسند: سیدعبدالکریم! اگر ما را نبینی چه خواهد شد؟ پاسخ می دهد: آقا حتما می میرم. حضرت در پاسخ فرمودند: «اگر چنین نبودى ما را نمى دیدى« (مشعل هدایت ج 2 ص 129 - مبحث امکان تشرف - از استاد حاج شیخ حسین گنجی)

5 - علاقه مند کردن دیگران به امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف: طبیعی است که هر کس به چیزی علاقمند باشد درصدد تبلیغ و ترویج آن برآمده و آنرا به دیگران معرفی خواهد کرد، چه رسد به اینکه وجود مقدس خاتم الاوصیا عجل الله تعالی فرجه الشریف باشد.

6 - انتظار فرج: امام صادق علیه السلام فرمودند: «بخشى از ویژگیهای ائمه علیهم السلام عبارت از تقوى، پاکدامنى و خیرخواهى ... و صبر در انتظار فرج است.« (منتخب الاثر، آیت الله صافی، ص 498، به نقل از بحارالانوار)

در بسیاری از روایات، پرفضیلت ترین اعمال، انتظار فرج دانسته شده است. (منتخب الاثر، آیت الله صافی، ص 493 - 500)

در بسیاری از احادیث در باب انتظار فرج بیان شده که هر گاه یکی از منتظران حضرت به رحمت الهی رفت، چنانست که در میان سپاه امام و یا در میان چادر (خیمه) حضرت به شهادت برسد.

در بعضی از روایات تعبیر شده که چنین شخصی مثل کسی است که با رسول خدا صلی الله علیه و آله در برابر کفر جهاد کرده باشد.

7 - اظهار علاقه وافر برای ملاقات با آنحضرت.

8 - ذکر فضائل و مناقب آنحضرت، و شرکت در مجالس امام شناسی.

9 - صدقه برای سلامتی امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف.

10 - بجا آوردن حج و عمره و زیارت مشاهد مشرفه به نیابت از امام: اعمالی که به نیابت از امام زمان علیه السلام بجا آورده می شود در واقع هدیه ای از جانب عاشقان و شیفتگان به ایشان است.

11 - استغاثه به وجود مقدس امام عجل الله تعالی فرجه الشریف: در بعضی از روایات از آن بزرگوار به "غیاث المضطر المستکین" تعبیر شده است.

توسل و استغاثه بر اهل البیت علیهم السلام، سیره دائمی بزرگان و صلحا و علما شیعه بوده و حتی ائمه هدی علیهم السلام نیز به وجود مقدس ایشان توسل می جسته اند.

مرحوم عاملی در روایتی نقل می کنند که هنگامی که حضرت زهرا سلام الله علیها بین دیوار و در مجروح شدند، به دنبال علی علیه السلام ... بودند، و ناله "یا ابن الحسن" سر می دادند، و به وجود مقدس امام عصر حضرت حجه بن الحسن عجل الله تعالی فرجه الشریف استغاثه جستند.

12 - تجدید بیعت با امام علیه السلام: براساس پاره ای از روایات، تجدید بیعت بعد از هر نماز واجب و یا در هر جمعه مستحب است. (مکیال المکارم و منتخب الاثر)

و در روایتی از امام صادق علیه السلام نقل شده که «هر کس بعد از نماز صبح و بعد از نماز ظهر بگوید: "اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرجهم"، نمی میرد مگر آنکه حضرت را ببیند و بشناسد.«(بحارالانوار، ج 86، ص 77، باب 39)

13 - اجتناب از محارم: کسی که منتظر واقعی است، باید از آنچه که امام زمانش کراهت و تنفر دارد، اجتناب نموده و هر عملی که در تقرب او موثر است را به خاطر رضای محبوب و ارتباط روحی با او انجام دهد.

مرحوم شیخ طوسی متوفی 460 هـ ق در "تجرید الاعتقاد" می نویسد: «وجوده لطف و عدمه منا.« یعنی وجود حضرت لطف و عنایت بر ماست و غیبت ایشان به خاطر اعمال و رفتار بد ماست .

"گفتم که روی خوبت از من چرا نهان است

گفتا تو خود حجابی ورنه رخم عیان است"

"گفتم که از که پرسم جانا نشان کویت

گفتا نشان چه پرسی آن کوی، بی نشان است"

علی علیه السلام فرمودند: «زمین خالی از حجت خدا نیست، لکن خداوند متعال، خلقش را از اینکه حجت را بشناسند نابینا و محروم می نماید و این به خاطر ظلمی است که بر خودشان روا داشتند.«(بحارالانوار، ج 51، ص 113)

«ظلم و جور با بصیرت سنخیت ندارد، و کسی که در کلاس گناه و معصیت بسر می برد هم سنخ با اولیای خدا نیست. لذا دیده اش از شناخت حضرت نابیناست.«(مشعل هدایت، ج 2، ص 126، مقاله امکان تشریف)

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، در توقیعی چنین می فرمایند: «فما یحبسنا عنهم إلا ما یتصل بنا مما نکرهه و لانوثره منهم.« یعنی محبوس نکرده ما را از دوستان، مگر خبرهای ناگواری که همواره از ناحیه آنان به ما می رسد که ناخوشایند

است، در حالیکه ما آن کارها را از ایشان نخواستیم.(احتجاج طبرسی، ج2، ص322)

14 - دوستی با صالحان: دوستی با دوستان حضرت باعث تقرب و جلب خشنودی ایشان است. همچنین ادخال سرور مومنین و محبین اهل بیت علیهم السلام و همچنین رفع حوائج آنان نیز از وظایف منتظران عصر ظهور شمرده نشده؛ چرا که آن حضرت همانند اجداد طاهرینش باب الحوائج هستند.

قرآن کریم در وصف یاران حضرت ختمی مرتبت می فرماید: «محمد رسول الله والذین معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم«؛ یعنی محمد رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) و کسانی که با او هستند بر علیه کفار بسیار خشن، ولی با یکدیگر بسیار مهربانند.

و همچنین امر خدای حکیم که می فرماید: «کونوا مع الصادقین«؛ یعنی همواره با افراد راستگو همنشین باشید

15 - برائت از دشمنان خدا و اهل بیت علیهم السلام:

امام هادی علیه السلام در زیارت شریفه جامعه می فرمایند: «برئت الی الله عزوجل من اعدائکم و من الجبت و الطاغوت و الشیاطین و حزبهم الظالمین«؛ یعنی برائتمی جویم به درگاه خدای عز و جل از دشمنان اهل بیت

/